

Jak będzie się odliczać VAT od samochodów w 2014 r.?

Dodano: 23.09.2013

Obecnie obowiązujące zasady odliczania VAT przy nabyciu samochodów oraz paliwa do ich napędu obowiązywać mają do końca tego roku. Od początku 2014 r. ma wejść w życie nowo dodany art. 86a ustawy o VAT, który wprowadzi generalnie podobne zasady odliczania VAT, jakie obowiązywały przed 1 maja 2004 r. Jednak rząd planuje ograniczyć działanie tego przepisu.

Obecne zasady odliczania VAT

Na wstępie warto przypomnieć, że ETS w wyroku z dnia 22 grudnia 2008 r. w sprawie C-414/07 zakwestionował polskie przepisy obowiązujące od 1 maja 2004 r. dotyczące możliwości odliczania podatku VAT naliczonego przy zakupie samochodów wykorzystywanych dla celów działalności gospodarczej oraz paliwa do ich napędu. Uznał, że Polska nie miała prawa do rozszerzania zakresu wyłączeń przy odliczaniu VAT stosowanych do końca kwietnia 2004 r.

Jednak na podstawie decyzji Rady KE z dnia 27 września 2010 r., upoważniono Polskę do wprowadzenia specjalnego środka, będącego odstępstwem od zasad odliczania podatku od wartości dodanej przewidzianych w dyrektywie w sprawie VAT.

Tak więc do końca 2013 r. zasady odliczenia VAT przy nabyciu samochodów na potrzeby działalności gospodarczej określają przepisy ustawy o zmianie ustawy o VAT oraz ustawy o transporcie drogowym.

Jak z nich wynika, w przypadku nabycia samochodów osobowych oraz innych pojazdów samochodowych o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony kwotę VAT do odliczenia stanowi 60% kwoty podatku określonej na fakturze, nie więcej niż 6.000 zł. Określa to **art. 3 ust. 1** omawianej ustawy.

Ponadto podatnik nie ma prawa do odliczenia VAT w przypadku nabycia paliw wykorzystywanych do napędu tych samochodów i pojazdów.

Ograniczenie to jednak nie dotyczy pojazdów, które co do zasady przeznaczone są do działalności gospodarczej. Są to m.in.:

- 1) samochody, które są przedmiotem odprzedaży lub oddania w odpłatne używanie na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu lub innych umów o podobnym charakterze i używane są do tych celów przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy,
- 2) pojazdy, które w oparciu o kryteria określone w **art. 3 ust. 2 pkt 1-4** ustawy pozwalają uznać je za pojazdy służące zasadniczo do przewozu ładunków.

Przy czym spełnienie wymagań dla pojazdów samochodowych wymienionych w pkt 2 stwierdza się na podstawie dodatkowego badania technicznego przeprowadzonego przez okręgową stację kontroli pojazdów, potwierdzonego zaświadczeniem wydanym przez tę stację. Dodatkowo w dowodzie rejestracyjnym tego samochodu musi znajdować się właściwa adnotacja o spełnieniu tych wymagań.

Podobne ograniczenia dotyczą podatników użytkujących samochody na podstawie umowy leasingu. Jak bowiem wskazano w **art. 3 ust. 6** omawianej ustawy, w stosunku do podatników użytkujących samochody osobowe lub inne pojazdy samochodowe, o których mowa w **art. 3 ust. 1** ustawy na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu lub umowy o podobnym charakterze kwotę VAT stanowi 60% kwoty podatku od czynszu lub innych płatności wynikających z umowy, udokumentowanych fakturą, nie więcej niż 6.000 zł w zakresie jednego samochodu lub pojazdu.

Zmiany od 1 stycznia 2014 r.

Od 1 stycznia 2014 r. ma wejść w życie nowo dodany **art. 86a**, który będzie określał zasady odliczania VAT przy nabyciu samochodów na potrzeby działalności gospodarczej, jak i paliwa do ich napędu. Wynika z nich, że w przypadku nabycia:

- 1) samochodów osobowych,
- 2) innych niż samochody osobowe pojazdów samochodowych o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony

- kwotę podatku naliczonego podlegającego odliczeniu stanowić ma 60% kwoty VAT podatku określonej w fakturze, nie więcej niż 6.000 zł.

Jednak zasada ta nie będzie dotyczyła samochodów i pojazdów, do których również obecnie ograniczenia w odliczaniu VAT nie mają zastosowania, np. samochodów mających jeden rząd siedzeń, który oddzielony jest od części przeznaczonej do przewozu ładunków ścianą lub trwałą przegrodą, typu van. Powyższe ma być, tak jak i obecnie, potwierdzane

przeprowadzonymi dodatkowymi badaniami.

Przy czym z nowo dodanego **art. 86a ust. 2 pkt 6** wynika, że ograniczenie w odliczaniu VAT ma nie dotyczyć także pojazdów samochodowych, w których liczba miejsc (siedzeń) łącznie z miejscem dla kierowcy wynosi:

- a) 1 - jeżeli dopuszczalna ładowność jest równa lub większa niż 425 kg,
- b) 2 - jeżeli dopuszczalna ładowność jest równa lub większa niż 493 kg,
- c) 3 lub więcej - jeżeli dopuszczalna ładowność jest równa lub większa niż 500 kg.

Dopuszczalna ładowność pojazdów oraz liczba miejsc (siedzeń), określana ma być na podstawie wyciągu ze świadectwa homologacji lub odpisu decyzji zwalniającej z obowiązku uzyskania tego świadectwa, wydawanych zgodnie z przepisami prawa o ruchu drogowym. Pojazdy, które w wyciągu ze świadectwa homologacji lub w odpisie decyzji nie będą miały określonej dopuszczalnej ładowności lub liczby miejsc, uznawać się będzie za samochody osobowe.

Nowe propozycje rządu

Jednak rząd planuje wprowadzić do ustawy o VAT dodatkowe ograniczenia w odliczaniu VAT od samochodów. W dniu 11 czerwca 2013 r. rząd podjął decyzję o złożeniu do Komisji Europejskiej wniosku o derogację dla Polski na podstawie **art. 395** dyrektywy Rady 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej.

Rząd chce od 2014 r. ograniczyć na okres 5 lat odliczanie VAT przy nabyciu samochodów służbowych wykorzystywanych również do prywatnych celów pracowników, czy właścicieli firm. Podatnicy VAT mogliby odliczać tylko 50% podatku naliczonego w przypadku nabycia samochodów służbowych. Ograniczenie do 50% VAT obejmowałoby także zakup paliwa i inne wydatki na eksploatację tych samochodów.

Derogacja ma dotyczyć ograniczenia prawa do odliczania - do 50% - kwoty VAT naliczonego z tytułu:

- nabycia (w tym nabycia wewnątrzwspólnotowego) pojazdów samochodowych,
- wytworzenia oraz importu pojazdów samochodowych,
- nabycia usług zgodnie z umową najmu, dzierżawy, leasingu i innych umów o podobnym charakterze.

Polska wnioskuje, by stosowanie derogacji dotyczyło okresu od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2018 r.

Uproszczenie procedury poboru VAT jest, zdaniem rządu, korzystne zarówno dla podatników, jak i urzędów podatkowych. Chodzi szczególnie o mikroprzedsiębiorców i małe firmy, często o charakterze rodzinnym. Tego typu firmy, wykazujące się niskim obrotami, stanowią w Polsce przeważającą większość. Według stanu na koniec 2011 r. przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób stanowiły 95% wszystkich firm prowadzących działalność gospodarczą. Tej grupie podmiotów trudno rozgraniczyć stopień wykorzystania samochodów do celów prywatnych i związanych z działalnością przedsiębiorstwa.

Zdaniem rządu podobne problemy dotyczą urzędów skarbowych, dla których zweryfikowanie rzeczywistego podziału wykorzystywania pojazdu na cele prywatne i gospodarcze nie jest łatwe.

Trudno obecnie stwierdzić, czy Komisja Europejska zgodzi się na tę derogację. Pierwszy wniosek w tej sprawie był złożony już w 2012 r., ale w lutym 2013 r. KE nie wyraziła zgody na ówczesną treść wniosku. Teraz rząd wystąpił z nowym wnioskiem.

Źródło: Gazeta Podatkowa nr 69 (1006) z dnia 29.08.2013